

Megkezdődött Párizsban az „európai védelmi közösségi” szerződés ratifikálási vitája

Párizs (MTI). Nyugati hírgyűlések jelentik, hogy a francia nemzetgyűlésben szombaton délután megkezdődött az „európai védelmi közösségi” szöveg szerződés ratifikálási vitája.

A vitát Jules Moch volt miniszter nyitotta meg, aki mint a nemzetgyűlés külügyi bizottságának elnöke, előterjesztette a „európai védelmi közösségi”-ről.

Párizs (MTI) Jules Moch volt szocialista hadügyminiszter szombaton megnyitotta a francia nemzetgyűlés vitáját az EVK szerződés ratifikálásáról. A „Reuter” közli, hogy Moch felhívta képviselőit, szavazzanak a szerződés ellen.

A nemzetgyűlés termének pad-

sorai és karzatai zsúfolásig megteltek, amikor Moch felállt, hogy mint a nemzetgyűlés külügyi bizottságának elnöke előterjesztse a ratifikálást ellenző jelentését.

A Bourbon-palota bejáratát megerősített rendőrszemek őrizték, és őrszemek cirkáltak a környező utcákon is.

A szerződés ellenfelei lelkes tapsal üdvözölték Moch-ot, amikor köszöntötte Edouard Herriot veterán radikális államférfit.

Herriot — aki a háború utáni években a nemzetgyűlés elnöke volt — a háború óta első ízben foglalta el képviselői helyét — hiszen arra, hogy mint a szerződés ellenfele résztvegyen a vitában.

Jules Moch beszéde a francia nemzetgyűlés előtt

Párizs (MTI) Az „AFP” közli Jules Moch-nak a külügyi bizottság nevében a nemzetgyűlés elé terjesztett jelentését az „európai védelmi közösségi” szerződés ratifikálásának kérdésében.

Az előadó a többi között a külügyi bizottság alábbi fenntartásait közölte az „európai védelmi közösségi” szerződéssel kapcsolatban:

„Nemzetközi sikon úgy látszik, hogy az európai védelmi közösség jelenlegi elgondolása ténybeli ellentmondásban van az 1944-es moszkvai, az 1945-ös jaltai és potsdami egyezményekkel, valamint a nyugatiak között 1947-ben és 1948-ban kötött londoni megállapodásokkal, amelyek kivétel nélkül előírják Németország leszerelését, és teljes demilitarizálását.”

„Bonyolultá teszi és késlelteti a német újraegyesítés nem katonai megoldását — folytatta Moch — hogy a szerződés lényeges területeken megszünteti a nemzeti szuverenitást.”

Az előadó hangsúlyozta, hogy a szerződés megkülönböztetett helyzetet teremt Franciaországgal szemben, majd felteszi a kérdést: „Van-e egyenlő elbánás, amikor öt állam nemzeti hadseregeit megszüntetik a hatodik nemzetkontingenseinek felállítására ellenében, amikor megcsontítják ezen államok hadügyminisztériumát és vezérkarát, míg ugyanakkor a hatodiknál létrehozják a megfelelő szerveket?”

„A szerződés egyébként gyorsan biztosítja Németország fölénységét mind szavazási, mind befolyástéren, mind pedig katonai erejének létszámát, és kétségtelenül vas- és fémparát illetően is.”

Végül a szerződés komoly időtartamra kötelezi Franciaországot, Németországot azonban nem, amely úgy látszik újraegyesítéskor szabadon kivonhatja magát a szerződés hatálya alól.

Jules Moch ezután az „európai védelmi közösségi” szerződéssel szembeni katonai természetű ellenvetésekre tért át és össze foglalva kifejezte a franciák aggodalmát a német militaristák várható területi követeléseivel szemben.

Az előadó ezután kiemelte, hogy válság, vagy háború esetén szétbomlana az „európai védelmi közösségi”, és ehhez azt a megállapítást fűzte, hogy ez a bomlás minden feltételezés szerint

Szombat délig 68 felszólaló jelentkezett a vitára

Párizs (MTI) Az „AFP” jelenti, hogy szombat délig 68 felszólaló jelentkezett a párizsi és bonni szerződések ratifikálásával kapcsolatos nemzetgyűlési vitára.

Az EVK hívei közül a többi között szót kért Guy Mollet, Félix

egy önálló német hadsereg újbóli felállításában tükröződne.

Ezután Moch rátért az atom- és hidegháború veszélyeire, és ezzel kapcsolatban kijelentette: „valójában ma két dolog között választhatunk: leszerelni, vagy a háború kitörése esetén elpusztulni.”

Jules Moch ezután felsorolta mindazt, amivel a szerződés csorbítaná a francia szuverenitást, majd így folytatta:

„Valamennyien a stabilizáció és a béke megerősítését akarjuk, de mégis nézeteltérések vannak a megszüntetés megvalósításának legjobb módjait illetően.” A továbbiakban a külügyi bizottság elnöke hitelt tett az atlanti szövetség mellett, majd rátérve az általános nemzetközi helyzetre, kijelentette, hogy 1950 óta bizonyos fokú enyhülés tapasztalható.

Moch véleménye szerint „el kell jutni azon két világ egymással szembe fordított állásához, amelyek már nem vehetik kölcsönösen semmibe egymást.”

Moch ezután rátért arra, hogy „Franciaország egyes barátai, az EVK szerződés hívei, egymással akarják siettetni a hozandó döntést”. Ezeknél a szavaknál lármá keletkezett az ülésteremben, és az elnöknek kellett helyreállítani a rendet.

Az előadó a továbbiakban a következő alternatívát állította a nemzetgyűlés elé: „vagy megszüntetjük az európai védelmi közösséget, és nem vesznek tovább részt a feleslegessé vált leszerelési bizottság munkájában, és elszánják magukat a korlátlan fegyverkezési versenyre, vagy pedig tekintetbe véve a bizonyos fokú enyhülés felé haladó kibontakozást, elvetnek ma minden német felfegyverzést, és teljes mértékben felkutatják a leszerelés útjait.”

Moch ezután a következőket mondta: „Franciaország hű marad vállalt kötelezettségeihez, de senki sem kötelezheti ma arra, hogy olyan kötelezettségeket vállaljon, amelyek az előző megújítását jelentenék. Önöknek továbbra is teljesen jogukban áll, hogy megadják-e vagy sem az engedélyt a párizsi szerződés ratifikálására. Mindaz, amit Önöktől joggal kívánunk nem más, minthogy határozottan, világosan és újabb haladék nélkül döntsének.”

Goulin, René Mayer, Maurice Faure, René Pleven, Robert Schuman, Antoine Pinay, az EVK ellenzői közül pedig Edouard Herriot, Edouard Daladier, Pierre Bilotta, Pierre Soustelle, Gaston Soustelle, Gaston Palewski, Pier-

re de Gaulle és Florimond Bonte. Ismeretes, hogy a szocialista „ellenzék” egyetlen tagját sem hatalmazták fel arra, hogy szót kérjen.

Vincent Auriol az EVK ellen

Párizs (MTI) Vincent Auriol, volt francia köztársasági elnök pénteken este nyilatkozatban foglalt állást az EVK ellen.

„Remélem, hogy a nemzetgyűlés nagy többségben nemet mond majd a német újrafegyverzésre” — mondotta.

Moch-ot ki akarják zárni pártjából

Párizs (MTI) A francia szocialista párt vezetőségének Jules Moch kizárására irányuló terve heves ellenőrzést váltott ki azoknak a szocialista képviselőknek a részéről, akik ellene vannak az európai védelmi közösség ratifikálásának. Ezek a képviselők emlékeztetnek arra, hogy Jules Mochot a nemzetgyűlés külügyi bizottsága bizta meg a ratifikálást ellenző jelentésének a nemzetgyűlés elé terjesztésével. E képviselők kijelentik, hogy valamennyien teljes szolidaritást vállalnak Jules Moch-al.

Nagygyűlés Párizsban az EVK ellen

Párizs (MTI) Pénteken este Párizsban, a téli sportcsarnokban nagygyűlést rendeztek az EVK ellen. A nagygyűlésen több különböző pártállású és véleményű közéleti személyiség szólalt fel.

A gyűlés résztvevői — egyhangú lelkesedéssel — a következő határozatot fogadták el:

„A francia nép az egész országban kinyilvánította és kinyilvánítja meggyőződését a Németország az EVK iránt, amely megvalósítaná a német újrafegyverzést és akadályt gördítene az európai biztonság és a béke útjába. Uzenjük a nemzet képviselőinek, akik a leg súlyosabb döntés, a legnagyobb felelősségvállalás előtt állnak: nem, a német újrafegyverzés nem végzettszerű szükségesség! Franciaország üdve, függetlensége és a béke érdekében, felszabadulásunk tizedik évfordulóján tegyetek eleget a nemzet akaratának, utasítsátok el a ratifikációt, szálljatok szembe a német újrafegyverzéssel és foglaljátok állást a négy nagyhatalom közötti tárgyalások azonnali megkezdése mellett.”

Melyik átálló nyugat-német politikai sajtó-értekezletén találkozunk a legközelebb?

Berlin (MTI) A nyugatnémetországi lapokat továbbra is élénken foglalkoztatja Schmidt-Wittmack, a Német Demokratikus Köztársaság oldalára állt Adenauer-párti képviselő csütörtöki nyilatkozata.

A „Freie Presse” című biellefeldi lap a következő szavakkal jellemzi a bonni helyzetet:

— A keresztény demokrácia bonni tábora Schmidt-Wittmack sajtóértekezlete óta szétrugott hangyabolyhoz hasonlít.

A „Stuttgarter Zeitung” nyugatberlini tudósítója Schmidt-Wittmack sajtóértekezletéről szóló beszámolóját így fejezi be:

— A sajtóértekezlet végeztével a legtöbb újságíró e szavakkal vált el egymástól: „melyik átálló nyugatnémet politikai sajtóértekezletén találkozunk a legközelebb?”

A DIMITROV-UTCAI általános iskola tanévnyitó ünnepélyét szeptember 1-én 17 órakor tartja Dimitrov utca 3. szám alatt. A felsőtagozatos tanulók 30-án 9 órakor gyűlekezzenek Dimitrov utca 12. alatt.

NEMZETKÖZI SZEMLE

A párizsi Bourbon-palotában

A francia nemzetgyűlés nagyfontosságú ülést tart. Minden szó, minden szavazat döntő súlytal eshet latba Franciaország jövője szempontjából: Franciaország nemzetgyűlésének most a néhány nap során állást kell foglalnia az „európai védelmi közösségi”-gel kapcsolatban. A francia nemzetgyűlés üléseit alig egy héttel megelőző brüsszeli értekezleten — mint ismeretes — nem jött létre megegyezés az EVK-ben érdekelt hat nyugat-európai ország külügyminiszterei között. Franciaország nem fogadta el az „európai védelmi közösségi” tervét eredeti formájában, hanem módosításokkal élt, amelyeket viszont tárgyaló partnerei nem fogadtak el. Brüsszel tehát kudarcba fulladt, az EVK amerikai háborús politikája halál sebet kapott. Erre a sebre egyetlen gyógyít volna: az EVK szerződés francia ratifikálása — ez a gyógyír azonban gyorsan elmerg Franciaország számára. Az EVK megfosztaná Franciaországot függetlenségétől, el-törölne határait, megfosztaná hadseregétől, ipari erejétől, kiszolgáltatná nyomatékát az új-jelődő náci Németországnak.

Nézünk csak az EVK szerződéstervezet néhány pontját: Franciaország az EVK szerződés értelmében nem tarthatna önálló hadsereget, csupán rendőrséget, csendőrséget és testőrséget az

államfő védelmére. Franciaországot bármely pillanatban megszállhatnák az új-jelődő SS-csapatok, mert — a terv szerint — az „európai hadsereg” főparancsnoksága bármely országba küldhetne csapatokat, az illető országban mutakozó „nyugtalan-ság” esetén. S ehhez már csak azt kell hozzáfűzni, hogy a szerződés titkos záradéka kimondja: a közösség határozatainak meghozatalában Nyugat-Németország kezében lenne a szavazatok 33,6 százaléka, míg Franciaországnak csupán 24,9 százalék jutna... — azaz: a határozathozatal gyakorlatilag Nyugat-Németország kezében maradna.

Találón jegyezte meg egy nyugati lap, hogy „az EVK elfogadása gyakorlatilag megakartaná Németországnak az 1940. évi nyugati hadjáratot” — azaz: ez a szerződés minden harc nélkül kiszolgáltatná a német militarizmusnak Nyugat-Európa minden erőforrását, s azt a kelet, a Szovjetunió és a népi demokratikus országok elleni háborúra mozgósítaná.

A francia nép széles tömegei, sőt a francia burzsoázia igen jelentős része is felismerik ezt a veszélyt. Párizs felszabadulásának éppen e napokban tünneplét 10. évfordulója olyan emlékeztető, amelyet egyetlen francia sem hagyhat figyelmen kívül.

Milyenek az EVK ratifikálásának kilátásai?

A brüsszeli értekezlet megadta az „európai védelmi közösségi”-nek a kegyelendőfőst. Amint a „Parisien Libéré” megfogalmazza: „az Európai Védelmi Közösség eredeti formájában ma már csak emlék...”

A pillanatnyi helyzet azonban az, hogy erről az „emlékről” a francia nemzetgyűlésnek még döntenie kell. Az erőviszonyok ma Franciaországban olyanok, hogy az EVK ratifikálására semmi kilátás sincs. Az EVK hívei ugyan még kísérleteznek új „kompromisszumos” javaslatokkal, a Brüsszelben elhangzott Spaak-féle javaslatok valamiféle átalakított formájával, amely azt veti fel, hogy ratifikálják most az eredeti szerződést, és 18 hónap elteltével vessék majd fel megvitatás céljából a módosított javaslatokat, kifogásokat, amelyek közben felmerültek — ezek a kísérletek azonban nem találnak nagy visszhangra. A francia nemzetgyűlés hat illetékes bizottsága máris határozottan a ratifikálás ellen foglalt állást, és Mendes-France miniszterelnök is — óvatosan, de eléggé nyílt formában — a legutóbbi napokban elhangzott beszédeiben és beszámolóiban az EVK ratifikálása ellen nyilatkozott. Ezekkel a jelekkel kapcsolatban jegyezte meg a „New York Herald Tribune”, hogy „ma már senki sem álmodozik olyan csodáról, amely megmentheti az Európai Védelmi Közösséget...”

„Ez azonban nem jelenti a nyugatnémet újrafegyverzés elvetését is! A „DPA” nyugatnémet hírgyűlése szerint Adenauer most minél előbb szeretné elérni, hogy az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és Nyugat-Németország külügyminiszterei tartsanak négyes értekezletet a német felfegyverzés „új módozatainak” megvitatására. A „Manchester Guardian” annak a véleményének ad kifejezést, hogy erős német nyomás fog most következni a bonni szerződés, vagyis a Németországgal kötött külön-szerződés életbeléptetése és Nyugat-Németország felvételére az atlanti szervezetbe.

Igaz azonban az is, hogy a francia nemzetgyűlés várhatóan el fogja utasítani az „Európai Védelmi Közösségi”-ről szóló szerződés ratifikálását, és egyre erősebbek azok az erők, amelyek azt követelik, hogy ne adjanak fegyvert a volt náci Wehrmacht kezébe. Egyre több francia látja azt, hogy hamis, hazug az a „dilemma, amely elé Franciaországot állítottak azt hirdelve, hogy Nyugat-Németországot fel kell fegyverezni, s ez vagy az EVK-n belül, vagy azon kívül történhetik meg. Látják, hogy Nyugat-Németország felfegyverzésének útján kívül van egy másik út is, a béke útja, a Szovjetunió által javasolt tárgyalások útja.

Es egyre sürűbben hangzanak fel a nemzetközi életben azok a hangok, amelyek ez utóbbi út követését követelik.

Ezzel tisztában van Adenauer is, akinek egész „európai” politikája a brüsszeli kudarc óta romokban hever, és aki most minden erővel, kihasználva amerikai pártfogóinak az EVK kudarcra főlött érzett dühét is — kereszttül akarja hajszolni a német újrafegyverzést.

Adenauer saját táborában sincsen azonban minden rendjén. Nyugat-Németország ma az erjedő állapotában van. Ezt az erjedést mi sem bizonyítja jobban, mint az a hatalmas sztrájk, amely kétségtelenül a leg súlyosabb csapás, amely a bonni rendszert az utóbbi években érte. De az események azt is bizonyítják, hogy magában Adenauer táborában, a burzsoázia körében is egyre nő az elégedetlenség mind bel-, mind külpolitikájával szemben. Az Adenauer rendszer elleni elégedetlenség fokozódását, valamint a német burzsoázia egyrészt kétségtelen egységtörésvését, és a német egység kérdésének bonni háborús politikája fölé helyezését bizonyítja az úgynevezett „John-ügy” kirobbanása, s most legújabbban Schmidt-Wittmack Adenauer-párti képviselő átválása.

Schmidt-Wittmack átválása — a „második John-ügy” pedig arra a következtetésre készítette a nyugati diplomatákat, hogy az „Adenauer-féle koalíció gyorsuló bomlásának felreismerhetetlen tünete...”

át fogja utasítani az „Európai Védelmi Közösségi”-ről szóló szerződés ratifikálását, és egyre erősebbek azok az erők, amelyek azt követelik, hogy ne adjanak fegyvert a volt náci Wehrmacht kezébe. Egyre több francia látja azt, hogy hamis, hazug az a „dilemma, amely elé Franciaországot állítottak azt hirdelve, hogy Nyugat-Németországot fel kell fegyverezni, s ez vagy az EVK-n belül, vagy azon kívül történhetik meg. Látják, hogy Nyugat-Németország felfegyverzésének útján kívül van egy másik út is, a béke útja, a Szovjetunió által javasolt tárgyalások útja.

Es egyre sürűbben hangzanak fel a nemzetközi életben azok a hangok, amelyek ez utóbbi út követését követelik.

Ezzel tisztában van Adenauer is, akinek egész „európai” politikája a brüsszeli kudarc óta romokban hever, és aki most minden erővel, kihasználva amerikai pártfogóinak az EVK kudarcra főlött érzett dühét is — kereszttül akarja hajszolni a német újrafegyverzést.

Adenauer saját táborában sincsen azonban minden rendjén. Nyugat-Németország ma az erjedő állapotában van. Ezt az erjedést mi sem bizonyítja jobban, mint az a hatalmas sztrájk, amely kétségtelenül a leg súlyosabb csapás, amely a bonni rendszert az utóbbi években érte. De az események azt is bizonyítják, hogy magában Adenauer táborában, a burzsoázia körében is egyre nő az elégedetlenség mind bel-, mind külpolitikájával szemben. Az Adenauer rendszer elleni elégedetlenség fokozódását, valamint a német burzsoázia egyrészt kétségtelen egységtörésvését, és a német egység kérdésének bonni háborús politikája fölé helyezését bizonyítja az úgynevezett „John-ügy” kirobbanása, s most legújabbban Schmidt-Wittmack Adenauer-párti képviselő átválása.

Schmidt-Wittmack átválása — a „második John-ügy” pedig arra a következtetésre készítette a nyugati diplomatákat, hogy az „Adenauer-féle koalíció gyorsuló bomlásának felreismerhetetlen tünete...”

Igaz azonban az is, hogy a francia nemzetgyűlés várhatóan el fogja utasítani az „Európai Védelmi Közösségi”-ről szóló szerződés ratifikálását, és egyre erősebbek azok az erők, amelyek azt követelik, hogy ne adjanak fegyvert a volt náci Wehrmacht kezébe. Egyre több francia látja azt, hogy hamis, hazug az a „dilemma, amely elé Franciaországot állítottak azt hirdelve, hogy Nyugat-Németországot fel kell fegyverezni, s ez vagy az EVK-n belül, vagy azon kívül történhetik meg. Látják, hogy Nyugat-Németország felfegyverzésének útján kívül van egy másik út is, a béke útja, a Szovjetunió által javasolt tárgyalások útja.

Es egyre sürűbben hangzanak fel a nemzetközi életben azok a hangok, amelyek ez utóbbi út követését követelik.

Ezzel tisztában van Adenauer is, akinek egész „európai” politikája a brüsszeli kudarc óta romokban hever, és aki most minden erővel, kihasználva amerikai pártfogóinak az EVK kudarcra főlött érzett dühét is — kereszttül akarja hajszolni a német újrafegyverzést.

Adenauer saját táborában sincsen azonban minden rendjén. Nyugat-Németország ma az erjedő állapotában van. Ezt az erjedést mi sem bizonyítja jobban, mint az a hatalmas sztrájk, amely kétségtelenül a leg súlyosabb csapás, amely a bonni rendszert az utóbbi években érte. De az események azt is bizonyítják, hogy magában Adenauer táborában, a burzsoázia körében is egyre nő az elégedetlenség mind bel-, mind külpolitikájával szemben. Az Adenauer rendszer elleni elégedetlenség fokozódását, valamint a német burzsoázia egyrészt kétségtelen egységtörésvését, és a német egység kérdésének bonni háborús politikája fölé helyezését bizonyítja az úgynevezett „John-ügy” kirobbanása, s most legújabbban Schmidt-Wittmack Adenauer-párti képviselő átválása.

Schmidt-Wittmack átválása — a „második John-ügy” pedig arra a következtetésre készítette a nyugati diplomatákat, hogy az „Adenauer-féle koalíció gyorsuló bomlásának felreismerhetetlen tünete...”

Nagy av...
újtikos U...
mikor o...
előtt dinn...
váltak, h...
terüktől...
határba a...
A raktárb...
helett a...
azonban r...
mert a di...
ják a tag...
Jó érze...
gyümölcs...
berekét, ...
nég, mege...
ne lenné...
kor a néh...
legosztá...
5 kiló bú...
kiló zabot...
kiló gabor...
osztani, ...
2 mázsáv...
rom mázs...
dankent...
nak. Zabb...
szás term...
holdank...
tők meg...
mészt.

A szép...
szönhető...
gondot fo...
vezésére...
is, hogy ...
lett agrot...
kalmazás...
zalekát, a...
resztoros...
— Meg...
másképp...
mondotta...
a tsz elnö...
kann iltha...
tük olyan...
lett meg...
eltűntek...
emberek...
fogták a...
gét. Olyan...
egy nagy...
gyermek...
Az Új E...
teit öt év...
gon ment...
ben bizony...
a tagságn...
nyerét ép...
tani tudá...
volt a vál...
lépés mia...
újra kelle...
a gazdál...
megállapo...
nek nyom...
szont ann...
A gazd...
öt fejste...
tessel kez...
kaptak. ...
sertésük...
van. Alla...
az igen...
kából áll...
nak össze...
rintra teh

43.00

Az Új...
106 tag...
olyan csa...
gazdasági...
munkaügyi...
jobb ere...
erte el c...
gük szá...
kor 50 m...
árpát, 2...
rint kész...
lád tag...
Mikor...
meglátog...
nappal ez...
ral bíbe...
rögtön az...
keregetre...
— A h...
nem tud...
70 mázs...
hát: a ka

Gazdag jövedelem

A JÓ MUNKA JUTALMA

Hét és fél kiló gabona munkaegységként az újtkosi Új Erő tsz-ben

Nagy volt a sürgés-forgás az újtkosi Új Erő irodája körül, mikor odaérkeztek. Az ajtó előtt dinnyével rakott szekerek várták, hogy megszabaduljanak tőlük, és mehessenek újra a határhoz a következő fordulóért. A raktárban már lépni is alig lehetett a sok dinnyétől, délután azonban megtárogta majd a tér, mert a dinnye nagyrészt kioszták a tagok között.

Jó érzés nézni a munkájuk gyümölcseivel foglalatokodó embereket, minden arcról vidámság, megelégedés sugárzik. Hogyne lennének megelégedettek, mikor a néhány nappal ezelőtti előlegosztások munkaegységként 5 kiló búzát, 2 kiló árpát és fél kiló zabot — összesen 7 és fél kiló gabonát kaptak. Volt mielőzt is, mert a tsz-nek búzából osztani, mert a tsz-nek búzából 2 mázsával, árpából pedig három mázsával termett több holdként, mint az egyéni gazdák. Zabból átlagon felüli 17 mázsás termésérédményt értek el, holdanként 7—8 mázsával haladtak meg az egyéni átlagtermést.

A szép eredmény annak köszönhető, hogy idén sokkal több gondot fordítottak a munka szervezésére, mint tavaly, s annak is, hogy nem idegenkedtek a fejlett agrotechnikai eljárások alkalmazásától. A búzának 90 százalékat, az árpát pedig mind keresztosorosan vetették.

Meg aztán az emberek is másképpen dolgoztak idén — mondotta Urbán József elvtárs, a tsz elnöke. — Tavaly ősszel sokan elfigytek bennünket, közölték olyanok is, akiket nem kellett megirratnunk. A bomlasztók eltűntek, itt maradtak a dolgozó emberek, akik becsületesen megfogták a munka boldogabbik végét. Olyan a mi tsz-ünk, mint egy nagy család, ahol minden gyermek tudja, mi a kötelessége.

Az Új Erő az alakulása óta eltelt öt év alatt sok viszontagságon ment keresztül. Az első időben bizony volt úgy is néha, hogy a tagságnak a mindennapi kenyérért éppen csak hogy biztosítani tudták. A névsorban állandó volt a változás, a sok ki- és belépés miatt minden ősszel szinte újra kellett kezdeni a szervezést, a gazdálkodást. Most azonban megállapodott a helyzet, kilépőknek nyoma sincs, a belépést viszont annál többen tervezik.

A gazdálkodást 1949-ben tizenöt fejlesztéssel, huszonöt szeretéssel kezdték, amit az államtól kaptak. Ma ötven tehénük, 291 sertésük és negyvenkét lovak van. Állattalmonyuk büszkesége az igen jól jövedelmező 710 birkaiból álló nyáj. A tsz vagyonaik összértéke 2 és fél millió forinttra tehető.

Tanyi Lukács

43.000 forintot keresett

Az Új Erő tsz-ben 63 család 106 tagja dolgozik, köztük 15 olyan család, amelyek ebben a gazdasági évben 500-nál több munkaegységet teljesített. A legjobb eredményt Tanyi Lukács érte el családjával, munkaegységük száma 973. Az előlegosztáskor 50 mázsa búzát, 17 mázsa árpát, 2 mázsa zabot és 6000 forint készpénzt vittek haza a család tagjai.

Mikor Tanyi elvtársat lakásán meglátogattuk, éppen a néhány nappal ezelőtti vásárolt kerékpárral bibelődött. A beszélgetés rögtön az ideai termésre, a szép keresetre terelődött.

— A házam most két éve építettem — mondotta — de akkor nem tudtam, hogy nekem egyszer 70 mázsa gabonám is lesz, így hát a kamrát kicsit szűkre szab-

tam. Mikor a hatodik gabonával megrakott szekérral befordultam az udvarra, már azon gondolkodtam, hogy leszedelem a tetőcserepet, és ott öntöm be a búzát a kamrába.

Ennél a megoldásnál azonban talált okosabbat. Egy szekérral bevitt Polgárra, eladta és bútorot vett az árán. Nagy szükség van arra, mert a lánya, lehet hogy még az őszön férjhez megy. A napokban 7000 forintért kelengyét vásároltak neki, sokba került, de megérdemli, hiszen a 973 munkaegységben az ő munkája is benne van. A nagy vásárlás után még lakodalomra is marad egy kis pénz, lesz mielőtt dárídót csapri. Nem nagyot — mondja — csak olyan másfél-kétnaposat.

Minden szavából érződik, hogy nagyon elégedett sorsával. Idéig egész életében együttvéve nem tervezgetett annyit, mint most ez alatt a néhány nap alatt. Tegnap este kiszámolta, hogy fiával és lányával együtt mennyit keresett ebben az évben, és az összeg — beleszámolva a zárszámadások várható juttatásokat is — kerekén 43.000 forinttra rugott. Tervei között legelső helyen a tehénvásárlás szerepel. Van 45 mázsa takarmánya, ezzel kitelte a Riska. Ősre szépen beruházhatnak, jöhet aztán a hideg. Adágra a három hízó is szépen kigömbölyöddik.

Végigjárhatunk tíz és még több egyéni gazdát, és nem találunk együttvéve annyi terményt, mint nálam — mondja Tanyi elvtárs. — Nem bántam meg, hogy tavaly ősszel hallgattam a kormány felszólítására, és a diógyőri vasgyárból visszajöttem a termelőszövetkezetre.

Az újtkosi Új Erőben nemcsak Tanyi Lukács számolja boldogan keresetét, elégedett itt

Nyílt levél a Debreceni Kenyérgyárhoz

Jobb sütőipari árukat kérünk

Az utóbbi időben a kenyér minősége észrevehetően romlott, ami a fogyasztók körében nagy fokú elégedetlenséget váltott ki. Vállalatunk minőségi ellenőrzése és boltvezetőinek tevékenysége, ami a minőségi hibák feltárásában nyilvánul meg, nem bizonyul elegendőnek.

A Debreceni Sütőipari Vállalat többszöri reklamációján és jogos panasznak ellenére is sorozatosan nem megfelelően kidolgozott, sületlen és eldeformálódott kenyéret szállít. Az utóbbi napokban előfordult az is, amikor a Sütőipari Vállalat minőségi ellenőrzés a kivizsgáláshoz meghívtuk és a gyorsabb elintézés érdekében motorral kivehette volna a mi minőségi ellenőrzésünket, ezt azonban érhetetlen okból megtagadta. Jellemző a Sütőipari Vállalatra, hogy vállalatunk minőség ellenőrzése így is hamarabb kijutott a Rákosi-telepre autóbusszal, mint önkormányzattal.

A halogatás és a tényleges hibák elkenődése ahhoz vezet, hogy legtöbb esetben — fogyasztásra nem alkalmas sütőipari termék forgalomba kerül, mert

Teljesítette felajánlását a balmazújvárosi állomás

Mint ismeretes, a Kefegyár dolgozói augusztus 20. tiszteletére szocialista versenyszervezők közöttek Balmazújváros dolgozó parasztságával. A versenyhez a községben dolgozó termelőszövetkezetek és egyéni gazdák mellett az állomás dolgozói is csatlakoztak. A balmazújvárosi vasutasok többek között vállalták, hogy kocsitartózkodási tervüket

minden tag. Polonkai György családja 846 munkaegység után majdcsak ugyanannyit keresett, mint Tanyi elvtárs. Az előlegosztások a tagok szinte kivétel nélkül szekérszámba hozták haza a gabonát. Ez aztán megmozgatta a falut.

Vita az új belépők körül

Nyircsák András a tsz eredményeinek láttán felvételét kérte, s a tagság augusztus 18-án felvette őt a tagok sorába. A multban kaptalanni kovács volt, a felszabadulás óta műhelyt nyitott, s 1951-ig önálló kisiparosként dolgozott. Azóta több üzemből megfordult, végül is úgy látta, hogy számítását legjobban a tsz-ben találja meg. Már építik is számára a tanyaközpont közepén az új kovácsműhelyt.

Nyircsák belépése után Török István 12 holdas középparaszt is bevallotta, hogy megbánta már tavalyi kilépését. És sokan vannak ilyenek. Az ősszel kilépettek közül idáig 15 család érdeklődött az újrafelvétel körülményeiről. A tsz vezetőségének és a tagságnak egyrésze azonban húzódozik ezeknek az embereknek a visszavételétől. Azzal érvelnek, hogy aki a rosszban nem tartott ki, ne tolakodjék oda akkor sem, mikor már minden jól megy.

Helytelenül cselekszik a vezetőség is, és a tagság is, ha elzárkóznak a visszavágyóknak elől. Ne feledjék el, hogy aki tavaly kilépett, és egy évig megpróbálta ismét, mint egyéni gazda, az azért kéri a felvételét, mert meggyőződött róla, hogy a közös gazdálkodás mégis csak jobb. S ha még egyszer visszatérhet a tsz-be, kétszeresen megbecsüli magát.

VARGA BENEDEK

a vevő rákényszerül a gyenge minőségű áru megvásárlására, mivel a késői vizsgálat miatt nincs lehetőség kifogástalan, vagy jobb minőségű kenyérré történő kicserélésre.

Nem tartjuk kielégítőnek a Minőségvizsgáló Intézet tevékenységét sem. Ezen szervek feladata lenne a minőségileg kifogásolt áru gyors megvizsgálása s erről a szakvélemény megadása.

Több esetben előfordult, hogy a vitt minta mennyiségét soknak találták, s ezt úgy tüntették fel, hogy zavarja munkájukat. Legutóbb pedig azon a címen, hogy a vett minta kevés, s adatok nem kielégítő szakvéleményt olyan árukról, aminél szabad szemmel is megállapítható volt a minőségi elváltozás.

A fogyasztók érdeke azt kívánja, hogy a Sütőipari Vállalat jobb sütőipari termékek gyártásával, a Minőségvizsgáló Intézet pedig a minőségi kifogások reális elbírálásával járuljon hozzá az e téren mutatkozó hiányosságok felszámolásához.

Debreceni Elelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat.

Ülést tartott a Megyei Pártbizottság

Szombat délelőtt a Megyei Pártbizottság ülést tartott. Az ülésen két napirendet tárgyalt meg. Előadók: Ambrus István, illetve Gyökös Mihály elvtársak voltak. A Megyei Pártbizottság ülésének ismertetésére visszatérünk.

Aratják a rizset a Hortobágyon

A hortobágyi szikból évről-évre nagyobb területet hódítanak meg a borsói állami gazdaság dolgozói és a nagy területen fekvő legelőkből gazdagon termő rizsföldeket varázsolnak. A tavalyi 1792 hold helyett ez évben több, mint 4200 holdon termelnek rizset. A korábban erő táblákról — mintegy két és fél ezer holdról — már leengedték a vizet. Ahol megérett a rizs, megkezdtek az aratást is. A borsói állami gazdaság 150 dolgozója arat néhány nap óta. Eddig mintegy száz holdról takarított-

ták be a jónak ígérkező rizstermet. Hétfőn sok új dolgozó lát ismét munkához. Megnyílik a DISZ aratótábor, és idénymunkásokat is kap a borsói állami gazdaság. Ugy tervezik, október 25-re a legkésőbbben erő táblákat is learatják. Ha a talajra rá lehet menni, kombájn és aratógép is segíti majd a hatalmas rizstáblákon az emberek munkáját. Az aratással egyidőben végzik a cséplést is. Szeptember első napjaiban hat gép kezd meg a cséplést.

EGY KIS TERMÉSZETRAJZ

A kétlábú „gözü”

Van egy kártékony kis állatfajta, úgyhívják gözü. Tudományosan nyelven mezei cickány. Az a tulajdonsága, hogy minden ősszedő székébe, a föld alá vájt kamrába és azt egyik nyártól a másik nyárig tárolja. Egy ilyen kis gözü akkor, mint egy egér, de képes egy nyáron több szára való terményt összehordani. De a húst sem vetik meg, sőt gyengébb testvérüket is felfalják, s ha valamelyik kímül az életről azt is megeszik. Egy gözü képes egy nap alatt saját testtömegének megfelelő ételmelet elfogyasztani.

Vajon hány ilyen gözü lehet és hány mázsa terményt pusztítanak el évente? A kis filigrán állatok ellen igen nehéz harcolni, legfőbbször sehogyan. Csendes járási, alamszi, lehetőleg kerülje az embereket, főleg éjszakánként kaszmatol a sötétben zsákmányt keresni. Egyszóval: kártevő.

Van egy régi szólás mondanak, amelyik így hangzik: „Olyan mint a gözü”. Ezt a megfizetlő jelzőt azokra az emberekre értik, akik ezekhez az állatokhoz hasonlóan gyűjtöttek, de nem a legbiztosabb és erkölcsös módon. Csupán spekulálnak. Saját anyagi érdeküket tartják mindenek felett legfontosabbnak. Legfőbbször alattomban működnek s a legfőbb szándékuk az, hogy minél többet összegyűjtsenek és alkalomadtán piacra dobják.

Miben különböznek ezek a kétlábú „gözü” az igaziakól? A kis kártevők, ezek a kétlábú állatok maguknak gyűjtöttek, soha nem használják ki a piacadta lehetőségeket, nem vetnek piacra semmit. A kétlábú gözü azonban másképpen cselekednek. Huszszor annyit szeretnének felfalni, mint saját testtömegük. Hol eltűnnek, hol újra felszínre kerülnek. A párt és a kormány programját a szabadpiac által nyújtott kedvezményeket úgy értelmezik, hogy újra eljött az ő idejük. Időnként, mikor valami rémhír árad el a piacokon, falvakon és a városok-

kon, az mind tőlük kerül ki. — Nincs annyi hajukszála, ahány embert becsapnak nap, mint nap. És minden esetben a saját pecsenyéjüket sültögtetik a félrevezetett emberek által csapott tüznél.

Az utóbbi időkben ezek a kétlábú „gözü” elhíresztelték, hogy nem lesz kenyér és borzasztó nehéz esztendő előlünk. — Mig ezeket az általuk alkotott vad híreket tovább adták, addig gözülték, másszóval felvásárolták mindent, amit csak lehetett olcsó áron a dolgozó parasztoktól, cséplőmunkásoktól és másoktól és persze az üzletekből is. Persze mindig akad nekik valaki, akít be tudnak csapni és akik hagyják magukat ostobán félrevezetni.

Ha add mondjuk el, hogy ezek a kétlábú „gözü” zavarosban halászó kupecsek, semmittevésből élni akaró kártékony emberek. Találhatók néha elég sűrűn és elég sok helyen. Azt is hadd mondjuk el, hogy párlunk és kormánynunk ugyan úgy, mint az elmuft esztendőben, gondoskodni fog a dolgozó nép kenyérellátásáról és semmi szükségünk arra, hogy a dolgozók a kupecsek, a spekulánsok — a kétlábú gözü által keltett hangulat uszályába kerüljenek.

Nem egy helyen még a lisztet is megkísérik felvásárolni. Volt olyan eset, hogy egy ilyen szemtelen kétlábú „gözü” szekérral állt a földművelészeteket boltja elé és egyenesen 5—6 mázsa lisztet akart megvásárolni azon a címen, hogy hátha nem lesz liszt.

Úgy tarják, ha a gözü napfényre kerül, elkáprázik a szeme nem tud vizualálni földalatti tanyájába. Vagy valamely más állat pusztítja el, vagy magától éhen pusztul. Így kell napfényt deríteni ezekre a köztünk bujkáló szabadpiaci gőzökre is. Le kell lepézni a nép előtt és akkor elpusztulnak ők is, mint a mezei cickányok — a gözü, ha napfény éri őket.

FABIAN SANDOR.

Hol kérésik a szakember?

Ezt a címet adhatnánk a nagyhegyesi Október 22 tsz hozzátküldött levelének. Hol kérésik a szakember? Ez a kérdés már nemcsak foglalkoztatja, de bosszantja is a tsz vezetőit, mert a balmazújvárosi gépállomás vezető agronómusa, Pogácsás Mihály augusztus 13-án megígérte, hogy 3 nap múlva szakembert küld a gépállomásra. Neki kellett volna a gépállomást bejárni, és a tsz-nek átadni magtisztítás cél-

jára. Mivel nem jött, levelben sürgették a „szakembert”. Huszonharmadikán személyesen bejártak a tsz-től a gépállomáson. Ott csodálkozással vegyes arccal mondták, hogy már elment a szerelő. A szerelő még mindig bakolat valahol az országúton, de ha gyalog indult is el Nagyhegyesre, oda kellett volna érnie, feltevé, ha Nagyhegyes felé vette az irányt!

Párt és pártépítés

Mit vár a tagság a tetétleni Kossuth tsz pártszervezetétől

1945-ben a legkisebb falvakból a legnagyobbakig az volt talán a legelső lépés, hogy megalakuljon a pártszervezet. A párt vezetésével kezdődött meg aztán az évszázados álom valóra váltása: a földosztás. Nem volt könnyű dolog, de még nehezebb a föld tényleges urává tenni, nevelni az egykori zsellért, úgy megismertetni és megszerettetni vele a földet, hogy annak minden porszemét, minden göröngyét gyümölcsöztetni, hasznosítani tudja. A földosztó paraszttól a heterózis kukoricát és keresztorsos búzát vető paraszttig nem éppen sima út vezet. S az öntudat kiteljesedéséért első perctől pártszervezetünk vezeték, és vezetik az útközvetet. Mennyi értelmiséggel, nemtörődomséggel, hanyagsággal, maradisággal kell ebben a küzdelemben szembeszállni! De e harc során formálódik, nevelődik ki az új fajta ember. Az új élet szépsége nem alakulna ki, és soha nem lenne teljes a párt, odaadói pártmunkásaink, pártszervezetünk munkája nélkül, az új élet építő új emberek nélkül.

Falvainkon a termelőszövetkezetek azok a kohók, ahol ezrével formálódik új emberek. A párt segítségével. S az egyszerű zsellérből, nincstelen parasztból, kubikosból vezetővé lett párttagot, sőt a párt egyszerű katonáit is bátran nevezhetjük az új ember kovácsainak, hisz miközben még maguk is formálódnak, teremtő közösségük a pártszervezet az első élvonalban naponta ütközik meg a régivel, hogy végül győzelemre segítse a fejlődőt, az újat.

E szép feladat

hősies erőfeszítésre tüzel még a gyengébbeket is. A munka szépsége ma-

gával ragadja a hitetlenkedőt, a kétkedőt. Az egyszerű emberek várakozása megsokszorozza az erőt, mert az, ha valakitől várnak valamit, bíznak benne, nagy erőt kölcsönöz. De vajjon nem vártak-e sokat, nagyon sokat a tetétleni Kossuth tsz tagjai is attól a pártszervezettől, amely a megalakulás kezdetétől arra lett volna hivatva, hogy figyelje lépéseiket, lelkesítse, buzdítsa, tanítsa őket? Vártak bizony, de abból az ígéretből, amelyet a tél végén megalakult új pártvezetéstől kaptak, soha nem lett semmi. A vezetőség újráválasztása nem teremtette meg a tespedés helyett az eleven pártéletet. Maradt minden a régiben, vagy talán még úgy sem. Pedig a pártszervezetre nemcsak a 40 párttag és tagjelölt, hanem a csoport 180 tagjának nevelése, segítése várt volna.

Hat hónap telt el

az új vezetőség megválasztása óta. 1945-ben az emberek Tetétlenen is kézzelfoghatóan érezték a párt erejét, látták munkáját, s most, felszabadulásunk 10-ik évfordulójában a Kossuthban nemigen tudnánk megmondani senki, mit csinál a pártszervezet, van-e egyáltalán, kik a vezetői. A vezetőség újráválasztása óta a csoport tagsága csak kétféle találkozási ponttal rendelkezik: először amikor megválasztották, és másodszor egy hónappal ezelőtt, amikor leváltották. A vezetőség tagjait sokan nem is ismerik úgy, mint pártvezetőségi tagot, vagy a pártszervezetben végzett munkája után. Fél év óta senki nem képviselte a Kossuthban a pártot. Nem dolgoztak a népnevelők, a pártbizalmiak. Nem volt pártélet a szó szoros értelmében.

Február óta csak a múlt hónap végén jöttek össze taggyű-

lésre a tsz kommunistái. Vezetőségi ülés egyszer sem volt. Pedig vezetőségi ülés, taggyűlés nélkül nem képzelhető el semmilyen pártélet, legkevésbé a pártépítés. Három tagjelölt — köztük Berki Lajos fiatal már másfél éve — hiába várta, hogy valamikor majd felveszik a tagok sorába. Nem tartottak taggyűlést, hát nem is vehették fel. De nem is foglalkozott velük, nem tanította, nem segítette őket senki. Magukra maradtak, mint az egész párttagság.

Ha valamelyik párttagnak egyszerűen eszébe jutott, hogy taggyűlést kellene már tartani, hisz nagyon régen nem tartottak, a vezetőség a nagy doigodásra hivatkozott. Ez a felfüggesztés egyébként a járási pártbizottságtól indult ki. Így az emberek egyszerűen hozzászóltak ahhoz, hogy van, de még sincs pártszervezet. Dolgoztak, éltek úgy, mint egy évvel, két évvel ezelőtt. Tanulni jóformán senkinek sem tanult. A szemináriumok megszűntek, mert a hallgatókban senki sem élesztette a tanulási kedvet, nem mutatta meg senki a távlatokat, melyeket éppen a tanulást nyit meg az emberek előtt.

A múlt hónap végén aztán a párttagság Faragó Albert volt párttitkár helyett Ráskó Zoltánt választotta meg. Biztak és bíznak benne az emberek, hogy a Kossuth tsz-ben is lesz mostmár pártszervezet, lesz már, aki megfogja a kezüket, mellettük áll biztató, lelkesítő szavával. Persze, nem könnyű munka egy nem létező pártszervezetből eleven, liktéző, teremtő közösséget létrehozni, s különösen nem könnyű úgy, ahogy Ráskó elvtárs hozzákezdett, jobban mondva, ahogy nem kezdett hozzá. Mi lett volna az első teendő? A pártszervezetek ezirányú, sokrétű felada-

taiból csak a legfontosabbakat megjelölni, s a vezetőséggel közösen egy kevés, de végrehajtható feladatot magában foglaló munkatervet elkészíteni. Ez nem történt meg, s az egy hónap eltelté óta nem volt vezetőségi ülés sem. Ráskó elvtársnak nincsenek konkrét tervei az első lépéseket illetően, nem látja még jól, miképpen tennivalói.

A népnevelő

hálózatot kellene életrekelteni? Ezt mindenki elvárja! Vannak megfelelő emberek, olyanok, akik eddig is számtalan kérdésre választ adtak a tagságnak, mint Károlyi Mihály, Karasz Irén és a többiek. Most azonban szervezetté kell tenni a munkájukat. Időnként összeülni velük, közösen megbeszélni a tennivalókat, jó érvek által fegyvert adni a kezükbe. Mennyivel könnyebb lett volna a tavasszal is, amikor a kapaterületeket felosztották. Bizony sokan húzódoztak attól, hogy egyénileg jelöljék ki a területeket. Ha a népnevelők megmagyarázták volna, hogy a felosztással csak a helyi dolgok kerülnek károsodásra, a szorgalmasként csak nyerhetnek, mert nem kell más helyett dolgozniuk — könnyebben ment volna a munka. De hol voltak akkor a pártszervezet népnevelői?

A pártoktatás

előkészítése is fontos feladat. Más pártszervezetekben már befejeződött a hallgatók kiválogatása. A politikailag tisztánlátó, az események között tájékozódni tudó emberek kiválasztása nagy munka, nagy odaadást vár pártszervezeteinktől minden ősszel az oktatásra való felkészülés. A Kossuthban már sokat mulasztottak, de még mindig jobb most, mint egy hónap múlva hozzákezdni a kiválogatáshoz, az emberreklét való beszélgetéshez. Ezt a pontot feltétlenül bele kellene venni egy elkészítendő munkaterv tennivalói közé. A csoportban mintegy 30-35 fiatal tsz tag dolgozik. Nincs, aki törődjön velük. Nem tanulnak,

nem olvasnak. DISZ szervezet nincs, amely a tanulási lehetőség mellett gondoskodna a fiatalok szórakozási, sportolási lehetőségeinek biztosításáról is. Nem való az — bármennyire állították is — hogy Tetétlenen a fiatalok nem akarnak tanulni. Talán sokkal inkább igaz az, hogy azok az idősebbek nem akarnak, akiknek feladata lenne, hogy a tanulást a fiatalokkal megszerettessék. A pártszervezetnek sokkal többet kell tőrdönie a fiatalok sokirányú problémáival, mint eddig tették. Gondoljon erre a pártvezetőség az új munkaterv elkészítésénél. A fiatalok munkakedvének, lelkesedésének kihasználásával nagyon sokat nyer a termelőszövetkezet. Nem szabad hát elfecsérelni ezt az erőt, lelkesedést!

Ráskó elvtárs szerint a pártvezetőség valamennyi tagjának, sőt a tagság nagy százalékának is rendszeresen jár a párttagjók, járnak a különböző pártkiadványok. Meg kell szervezni a pártkiadványok rendszeres terjesztését, olvasását, hogy ne fordulhasson elő, mint most legutóbb is, hogy több hónapról össze gyűlt, porosodó pártkiadványokat küldtek vissza. Az újság, a különböző füzetek, brosurák sokat segítenek a párttagság nevelésében. Legyen a népnevelők egyik legszébb feladata a kiadványok terjesztése. Amellett beszéljenek a tagsággal egy-egy cikkről, vitassák azt meg.

Rövidesen taggyűlést

tartanak a Kossuth tsz-ben. Bizony, Ráskó elvtárs nagyon kevés eredményről számolhat be a tagságnak. Az első tennivalókat rögzítő munkaterv az első olyan eredmény lenne, amelyhez a tagság még számtalan javaslatot, észrevételt tudna tenni. Most, amikor hozzákezdtek az eleven pártélet kialakításához, vegye igénybe a vezetőség a tagságnak ezt a segítségét, hogy közösen foghassanak hozzá hosszú hónapok hibáinak kijavításához.

TAAR FERENCNE

Baranyai ma már a negyedik fájdalomcsillapítót fogyasztotta el. Ez még akkor is feltűnően sok, ha számításba vesszük, hogy az említett férfi a lakás-főválat vezetője. Az pedig még nyugtalanítóbb, hogy mit sem használ eddig a temédek méreg. Napok óta kínozza valami bénító, tompa fejtájtás, s nem lel rá orvoságot. Igaz, az öreg doktor szerint lenne: nyugodt életmód, kikapcsolódás! Atyaisten, micsoda naivitás! Nyugodt élet a lakásfőválatban. S éppen most, amikor a főnök a Balatonban áztatja a lábát, és rája szakadt ennek az egész hangyabolynak a vezetése! Lehet, van, akinek az idegen hangyabolyban a vezetése! Lehet, van, akinek az idegen hangyabolyban a vezetése! De az ilyen ember, az ő szemében nem ember. Neki világlejtében a más baja jobban fáj a magáénál. A gyárban ő volt az egyetlen üb. tag, aki állandóan társai ügyében lótot-futott, verekedett, legyen az segély, munkaruha, vagy igazságtalan norma. Erről volt híres, egyeseknek hírhedt. Még családát alapítani is elfelejtett a nagy szaladgálásban. Mennyien néztek rá görbe szemmel! Hányan kinevették, bolondnak tartották, s hány pontfont kapott hála és köszönet helyett! De nem bánta. Megmaradt a javíthatatlan „mindenlébenkánál”-nak. Élete sója, kovásza a mások csatájának megnyerése. Még az aszkétizmus vádját is magára vállalta.

A mikor idehelyezték, úgy érezte, ez az a munka, amire mindig vágyott. Itt aztán minden percét arra használhatta, hogy segítsen, törődjön az emberekkel, belelásson a szívükbe.

IGAZSÁGTÉTEL

Neki is rugaszkodott, a nyakába sózott zavaros aktahalom kibogozásának. Mint „új” embert, „igazságos” embert, munkáskádert elepték a síránkozó, panaszkodó, káromkodó, könyörgő és fenyegetőző ügyfelek, mind abba reménykedve, hogyha senki, de ő ad nekik lakást. Szébbet, tágasabbat, kényelmesebbet, mint az addigi. Lassan rádöbben, milyen nehéz is a dolga. A szíve szerint két kézzel osztotta volna a napfényes otthonokat. Hiszen eleget nyomorgott a magafajtája penészes oduban, sőtében. De az eszével meg kellett értenie, hogy az új házak nem magasodnak fel varázsütésre. A lehetőségek még messze kullognak az igények mögött. S Baranyai Károlynak, aki eddig minden ügyes-bajos dolgot elintézt, aki minden kérésre igennel felelt, meg kellett tanulnia nemet mondani. Elutasítani fiatal szerelmeseit, akik fészket akartak rakni, művészeket, akik zavartalanul szeretnének alkotni. Nem mindenkit sajnált, hiszen szép számmal akadnak olyanok, akik jogtalanul követelődtek. De ha olyat kellett elküldenie, kinek isten és ember előtt jogos volt a kérése, a tehetetlenség érzetében sokszor szeretett volna kiszaladni a világból. Ejszaka sokszor felriadt, és ment volna falat húzni, téglát rakni puszta két kezével. Ha olykor lebzselő, piszmozgó munkásokat látott épülő házakon, legszívesebben felkeltelte volna őket. Egyre idege-sebb, ingerlékenyebb lett, hamar elfáradt. S most ez az átkozott fejfájás is...

Irta: SZÉCSI LAJOS. — Vár még kint valaki? — kérdezte homlokát dörzsölve a belépő titkárnőtől. — Egy fiatalember. Türelmetlen és hangoskodik. Ja, és egy asszonyka is. Hanem... — s az órára pillantott, amely tárgyilagosságot jelezte, hogy vége a munkaidőnek. — Küldje csak be őket. Maga hazamehet. A titkárnő kiment, és pár pillanat múlva belépett a fiatalember. Kockás inget viselt, kordbársony zubbonyt, krémszínű nadrággal. Arcát hatalmas nap-szemüveg takarta, melyet semmi pénzért nem vett le a szobában sem. Lezötyönt a székre, keresztberakta a lábát. — A vezető? — kezdte valami tenyérbemászó arroganciával. — A vezető szabadságon van. En helyettesítem. — Na mindegy. Remélem, maga is tud a dologról. — Remélem — felelte Baranyai kissé epésen. — Milyen dologról? — A lakásomról, amibe le akarok költözni. Mit néz szakikám, mit néz? Kerekcs vagyok, lejöttém Pestről. Idefigyeljen, ha nekem most azt mondja, hogy nincs meg a lakás, én olyan balhét verek ki, hogy arról koldulnak. Világosan megmondtam a feleseknek, csak akkor jövék le, ha egy klassz lakást kapok! Baranyai az íróasztalfiókból lassú mozdulattal szedte ki egy aktát. Ez az! Kerekcs Pál. Itt a Készülékgyár igénylése, „Nélkü-

lözhetetlen munkaerő az új üzembővítésnél.” Vállalati pecsét, szakcsereviszta pecsét, miniszteriumi pecsét. Hatóságok rajának kézigyere. A főnök úgy adta oda, mikor elment, mint elintézt ügyet. Csak a kiutalást kell megírni. Rajta az aktán a lakás címe is már. Kiróv-utca 7. II. emelet 4. Ismeri a házat. Vadonatú, benne kétszobás, összkomfortos, erkélyes lakások. A ház körül park, játszótér. Kis süvöltvényeknek valóságos eldorado! — Miért ilyen izgatott, elvtárs? — mérte végig egyre nagyobb ellenszenvvel. — Az ügye rendben van. Hanem... mondja csak, nos az elvtárs? — Az felvet. — Még csak az hiányozna! Szabadúszó vagyok, édesapám! Baranyaiban forrni kezdett az indulat. Hát miféle igazság ez? Itt ez a magános kölyök, ez a beképzelt fajankó! S azért, mert a természet jó képességekkel áldotta meg, ügyesen dolgozik (nem munkaszünetetből, ahogy megnézem, inkább pénzszerelésből, vagy svadából), ezért az ő füttye után kell mindenkinek táncolni?! S ott fenn még azok lovat adnak alá! Megijednek, hogy a nagyságos úr nem kegyeskedik majd ittmaradni, ha nem kap egy kacsalábonforgó kastélyt! Sajátmagára gondolt. Egy napon kapta meg az élmunkásjelvényt. Muszka Imrével. Egymás mellett ültek a parlament fogadásán. Ugy beszélt a miniszterekkel, mintha a barátjai lennének. S hol lakik most is? Egy szűk kis szobában. Mind-egy, legényember, megfér.

— S milyen az a lakás? Hol van? — kérdezősködött Kerekcs. — Mert ha valami székesztendős vityillóban van, akkor nem kell. Vagy ha kint van az istennyilában. Baranyai hirtelen felállt. — Kérem, ma már semmit se mondhatok. Vége a hivatalos időnek. Jöjjön fölnap! — szölt töle szokatlan ridegséggel. — No jó, addig még várhatok — felelte kegyesen — de ha holnap nincs a kulcs a kezembe, már itt se vagyok. Akkor nezz meg, mit kap felülről! Tíz helyen is könyörögnek értem. Talán csak fél másodpercre maradt egyedül, de ezalatt ezer-nyi gondolat ötlött fel agyában, s az mind egy nagy tettet értelt. — Itt valamit cselekedni kell! Meg kell, hogy értsék a pecsétnyomó kezek, hogy rossz úton haladnak! Belépett a fiatalasszony. Baranyai intésére szólanul leült az „ügyféli” székre. Most, amikor végre bejutott ide, s beszélni kellett volna, úgy eláradt rajta valami fásult reménytelenség, hogy szólni sem tudott. Csak ült sápadtan a semmibe merengve. — Miben segíthetek? — törte meg a csendet Baranyai. Az asszony magatartása egészen megzavarta. — Abban, hogy megszülessen a gyermekem — hangzott a válasz egyszerűen. Baranyai azt hitte, nem jól hallja. — Csodálkozok? Pedig nem csodálatos. Szomorú — buggyant ki a könny szeméből. — Beszéljen kérem. Nyugodtan. Ráérek. (Folytatása következik)

1954 AUG... A P... 1954 ma... „Több se... nak” cí... amelyben... figyelmét... uralkodó... tokra, arra... mint nap... korszerűtl... zsúfolt ép... Jelen... A cikk... nácis beru... is felfigy... tokra. Be... hogy a d... megjavulj... visszaszere... márt. Évek h... datlan pró... vévese. A... fedett átv... télen 25... vasszal és... zuhógo es... számba a... a lehetetl... megszűnik... szű és 10... fedett átv... vevőhelye... keskeny... ják és ko... dolgozók... munkájuka... kák és sz... újak kerül... berendezés... forintot fo... Sok ves... a benzin-... az üzemmé... pontból is... esik, mert... többi üze... álló veszt... felépítését... 95 ezer fo... ***** Régi... közt böng... képes ka... A sokfél... rá az „A... című ro... irányítják... met, mily... hogyan ö... Az egys... ben akk... túnt egy... cíe, de m... 10-15 év... idők divo... nőknél”... számba... divatot... logó ékss... szövetei e... tak azok... tak elől... S amik... Ruházati... tem, divo... jövről, o... a kiállító... fővő évbe... hatjuk, s... már mos... milyen leg... kor kutat... mek, kar... a legszép... Nehéz o... Van itt... karton, f... szín- és... csokorba... úgy hívog... már terve... tettek ny... ból egysz... tanyon sz... tnyon egy... operára. I... mögötte é...

A PATYOLAT MUNKÁJÁRÓL

a Néplap májusi cikke után

1954 május 8-án a Néplap "Több segítséget a Patyolatnak" címmel cikket közölt, amelyben felhívta az illetékesek figyelmét a Patyolat Vállalatnál uralkodó egészségtelen állapotokra, arra, hogy a dolgozók nap, mint nap fontos munkájukat korszerűtlen, egészségtelen és zsúfolt épületekben végzik.

Jelentős beruházások a vállalatnál

A cikk nyomán a megyei tanács beruházási és ipari osztálya is felügyelt a lehetetlen állapotokra. Beruházásokkal segítette, hogy a dolgozók munkaviszonyai megjavuljanak, s a Patyolat visszaszerezze a dolgozók bizalmát.

Évek hosszú sora óta megoldatlan probléma volt a ruhák átvevőhelye. A vállalatnak nem volt fedett átvevőhelye. A munkások télen 25-30 fokos hidegben, tavasszal és ősszel nem egyszer zuhogó esőben vették át ezerszámra a tisztítandó ruhákat. Ez a lehetetlen állapot most már megszűnik, mert 27 méter hosszú és 10 méter széles üvegtető fedett helyiséget építenek átvevőhelynek. A túlszűfolt és keskeny vasalótermet átalakítják és korszerűsítik. Ezután a dolgozók nyugodtan végezhetik munkájukat. A régi vasalódeszkák és szekrények helyébe is újak kerülnek. A vasalóterem berendezésére több mint 40 ezer forintot fordítanak.

Sok veszélyt rejtett magában a benzín-mosoda elhelyezése. Ez az üzemszűfolt tüzrendszere szempontból is komoly kifizetés alá esik, mert össze van építve a többi üzemszűfolttal. A különálló veszélytelen benzín-mosoda felépítését az elkövetkező héten 95 ezer forint értékben megke-

dik. A vállalat igazgatója, Maklai Bertalan elvtárs úgy tervezi, hogy december első napjaiban már az új benzín-mosodában dolgoznak.

Új öltöző, ebédlő épül

A Patyolatnál dolgozó munkásoknak még ebédlőjük és öltözőjük sincs. Mindenki oda helyezte el ruháját, ahova tudja, ott költi el ebédjét, ahol éppen akarja, vagy ahol hely van. Három-négy nap óta azonban teherautók hordják a téglát: átalakítással ebédlőt és öltözőt építenek, ami rövidesen el is készül.

A gépi berendezés kapacitása egyáltalán nem megfelelő. Ocska, elavult mosógépekkel dolgoznak, amellyel a termelés nem tudják fokozni és a szükségletet megfelelően kielégíteni. Naponta a 6 mosógéppel 28 mázsa ruhát tudnak kitisztítani, ezzel szemben 70-80 mázsát vételeznek. A hat mosógép közül augusztus 28-án is kettő állt, pedig alig egy pár napja, hogy a Víz- és Gázszelők Vállalat kijavította. S ha már itt tartunk, el kell mondani, hogy egy évben közel 100 ezer forintot rug a gépjavítási összeg, s a gépek mégis szinte naponta elromlanak. A vállalat vezetője és a dolgozók jogosan kérdezik, miért nem lehet ezt az összeget új gépek vásárlására fordítani? Új gépek üzembeállítása nem kerülne többé, mint a javítás, s hasznot jelentene nemcsak a Patyolatnak, hanem a népgazdaságnak is.

Miért nem adnak darabos szövetet a Patyolatnak?

Szólni kell egy-két szót a szövetellátásról is. A megyei tanácsnál, a minisztériumban is tudják, hogy a Patyolatnál a por-

szövetet nem tudják felhasználni. Két hónap óta azonban — minden reklamációt figyelmen kívül hagyva — mindig porszén érkezik. Jelenleg is száz mázsáról szóló kiutalás fekszik az íróasztal fölött. Itt nem objektív nehezségről van szó, hanem egyszerűen felelőtleneségről, mert pl. a Hajdúmezei és Hajdú-Bihar megyei Téglagyári Egyesülés, amely a porszén minden nehezség és üzemszűfolt nélkül fel tudja használni, hónapok óta darabos szövetet kap. Helyes lenne, ha az illetékesek két hónap után intézkednének ebben a kérdésben.

A kollektív szerződés biztosítja, hogy a pincéből a mosodába — 100 méter távolság van a két között — a ruhát kézikocsival kell felhordani, ami lényegesen megkönnyíti a munkát. A megyei tanács a kézikocsi megvétele érdekében a kis összegű beruházást nem biztosítja. Így az egy ember 3 órai munkáját végig végig lefoglalja, nem beszélve arról, hogy kézzel és rozoga talyigával naponta 28 mázsa ruhát felhordani nem könnyű dolog. A kézikocsival a 6 órai munkát négy óra alatt el tudják végezni.

Munkájukat szerető, igyekvő emberek dolgoznak a Patyolatnál. Ezt legjobban bizonyítja az, hogy a harmadik negyedévi tervek augusztus 26-ig az előirányzott 61,5 százalékkal szemben már 82,3 százalékra teljesítették. A vállalat dolgozói úgy tervezik, hogy harmadik negyedévi tervüket határidő előtt, szeptember 6-án teljesítik.

A vállalás biztos sikerül, mert olyan munkások dolgoznak a Patyolatnál, mint *Pesti Gyuláné, Harangzó Imre, Farkas Sándor*, akik napi 120-130 százalékos teljesítményük mellett kifogástalan minőségi munkát végeznek. KOVÁCS MARGIT

Az USA uralkodó körei

a gondolatszabadságot akarják meglojítani a kommunista párt betiltásával

A napokban megdőbentő hír járta be a világot. Ez a hír az úgynevezett „szabad világ” felől került ki: betiltották az Egyesült Államok Kommunista Pártját. Először hihetetlen volt, hogy ma ezt meg merik tenni. Pedig az egész világon olyan hatalmas erővel terjed ez az eszme, hogy még ilyen módon sem lehet megakadályozni a haladást, a béke ügyének győzelmét.

Ha egy ilyen hírt hall az ember, rögtön eszébe jut valami. Aki ismeri jól a történelmet, emlékezhet rá, hogy már próbálkoztak hasonló módszerekkel hatalmasságok, de eredmény soha sem lett belőle. Ezt a fajta uralkodást csak ideig-óráig lehet tartani. Közelebbről ismerjük a Horthy-rendszert. A világtörténelem legszűfoltesebb bukását megért hitleri fasizmus is így akarta meghódítani a világot, s a vége csúfos kudarc lett, az emberiség megvetése kísérte. Persze, ez a lépése az amerikai uralkodó osztálynak a világ meghódítására törekvő politika, háborús hisztéria következménye. Láthatják az amerikai urak, hogy már a tárgyalásokkal is lehet eredményt elérni, láthatják, hogy a vélt szövetségek kiábrándulása, nem egy esetben szembehelyezkedése a válasz politikájukra.

A világ népeinek egységes állásfoglalása a béke mellett, a dél-amerikai és gyarmati országok nemzeti és gazdasági felszabadító mozgalma egyre szélesedik. Ez a gyarmati felszabadító mozgalom — amely elsősorban az Amerikai Egyesült Államok szorító karmaiból igyekszik kiverekedni magát — csak egy része az általános békeharcnak. A kommunista párt betiltása a nyílt fasizmus jele, s talán legjobb igazolása annak, hogy az Egyesült Államok uralkodó körei már képtelenek a régi módon uralkodni, kormányozni, s a nyílt terror eszközökhöz nyúlnak. Pedig tudhatnánk, hogy a nép nélkül és a nép ellen kormányozni sokáig nem lehet.

békemozgalom. Ennek a világot átfogó mozgalomnak élén a kommunisták állnak.

Másodszor: így akarják a fejlődést, a történelem kerekének forgását megállítani. Pedig már tanulhattak volna a történelemből, még pedig azt, hogy aki ezzel a hatalmas erővel szembe fordul, menthetetlenül elpusztul. Az USA urai azt szeretnék, ha az emberek nem gondolkoznak saját fejükkel, és távol tartanak magukat a szabadság eszméktől. Ezzel tulajdonképpen a gondolatszabadságot akarják meglojítani.

Harmadszor: nem akarják megengedni, hogy az amerikai nép véleményét, gondolatait a kommunista párt tudatosítsa. A gondolatközlést is megbenjítták ezzel. Az USA uralkodó körei kezdik látni, hogy a dolgozó tömegek öntudatra ébredtek náluk is, s ennek az öntudatra ébredésnek az irányítója, vezetője, szervezője ott is a kommunista párt volt. Ezt a pártot akarják megszüntetni, és azt hiszik, hogy így az amerikai népet is el tudják hallgattatni. Ugy gondolják, hogy most már — ágyútölteléknek — háborús célokra fel is tudják használni.

Nagyon tévednek, ha azt hiszik, hogy az amerikai dolgozókat meggátolhatják abban, hogy saját jövőjükért harcoljanak továbbra is. Tudomásul kell venniük Amerikai urainak, hogy a nép előtt nem lehet elhomályosítani a béke nagy ügyét, hiszen az emberek tudják, érzik, hogy ott a helyük a világot átfogó békeábrában.

Meggyőződésem, hogy nemcsak mi látjuk így ezt a kérdést, hanem a nyugati országok, sőt Amerika minden becsületes állampolgára is. Az Egyesült Államok kormányának az a lépése, hogy betiltotta a kommunista pártot és Eisenhower elnök jövőhagyó aláírása a haladó népek felháborodását váltja ki az egész világon.

Dr. Bognár Rezső
Kossuth-díjas akadémikus,
egyetemi tanár

Mi lehet az oka ennek?
Először is, hogy erősödik a

Vita a tanácsok működésének törvénytervezetéről

Javuljon meg a tanácsok nevelőmunkája

A tanácsokról szóló törvénytervezet egyik fontos célkitűzése, hogy a tanácsok munkáját megjavítsa, kiszélesítse, önállóságukat jobban biztosítsa, ezáltal ennek tekintélyét is emelje. Népköztársaságunk országgyűlése és elnöki tanácsa gondolkodni fog, hogy ezek a célkitűzések megvalósuljanak.

A debreceni városi tanács tagja vagyok. Tapasztaltam, hogy mind a tanácsban, mind a végrehajtó bizottságban sok kezdeményező erő van. A tanács tagok az üléseken, különösen ebben az évben, nagy aktivitásról tettek bizonyosságot. A végrehajtó bizottságban pedig jó volt a kritikai szemmel. Például a júniusi tanácsülésen a mezőgazdasági osztály gyakorlati helyes önkritikát a komkommárakat aratást szorgalmazó álláspontját illetően. Magam is többször felszóltam, elsősorban közegészségügyet érintő kérdésekben. Ezzel kapcsolatban érintettem a Debrecen szűfolt lakásfűtés kérdését is. Felhívtam a figyelmet további az anyai és csecsemővédelmi rendelet követelményeit megmutatókó örvényben öltözködhettek. Ezt igénybe detes népszaporodással járó kö-

telezettségekre is, amely a napközi otthonok, óvodák és iskolák megfelelő szaporítását jelentené elsősorban.

Sajnos, eddig még kevésbé tapasztalhattuk a felmerített problémák hathatós megoldásának jeleit. Sok szó esett a tanácsban az MDP III. kongresszusán elhangzottokról, így a munkafelügyelmet, a túltengő adminisztrációt, vállalatok, gépállományok, stb. munkájának, vezetésének hiányosságait érintő kérdésekről. Helyes, ha a város községe, lakossága tudomást szerez egyes vállalatok hiányosságairól, és kritikát gyakorol azok felett. Ezzel kapcsolatban világhossá vált az is előttem, hogy a tanácsnak részt kell venni a hatáskörébe tartozó lakosság nevelésében is. A tanács megfelelő nevelő és felvilágosító munkája nélkül az alá-fel tartozó területen akadózni fog a szocializmus építése. Reméljük, hogy a megválasztandó új városi tanács — átérezve ezeket a feladatokat — jobban segíti városunkat továbbfejlesztésében.

Dr. Szodoray Lajos
egyetemi tanár

Divattudósítás a jövő évről

Régi divattudósítások
kört böngésznek. A Pesti Napló képes kalendáriumát lapozom. A sokféle cikk között akadok rá az „Asszonyoknak divatáról” című rovatra, melyben arra irányítják rá az olvasó figyelmét, milyen is lesz az új divat, hogyan öltözködjön az „úrinő”. Az egyszerű emberek szemében akkor is maskaráknak tűnt egyik-másik ruhakollekció, de mennyire annak hat ma, 10-15 év távlatából. Az alkori idők divattudósításait az „úrinőknek” írták. A dolgozó nő számára senki nem tervezett divatot. Disztes kirakatok csillogó ékszerrel, suhogó selymek, szövetek elérhetetlenek maradtak azok számára, akik dolgoztak előállításon.

S amikor most megnéztem a Ruházati Kiállítást, úgy éreztem, divattudósítást olvasok a jövőről, a jövő évről. Hiszen a kiállított anyagokat már a jövő évben üzletekben vásárolhatjuk, s a kis szavazólapokkal már most magunk döntjük el, milyen legyen az új divat, amikor kutatva keressük a selymek, kartonok, szövetek közt a legszebbet.

Nehéz a választás! Van itt legalább 500féle karton, flocon, piké, 150féle szövet a legszebbjéből. Milyen szín- és mintagazdagság! Mint csokorba kötött mezei virágok, úgy hívogatnak a selymek! S már tervezünk is. Abból a sülétkék nyomott mintás szaténból egyszerű, szolid s mégis nagyon szép ruhát készíthetünk egy-egy mulva színházba, operára. De nemigen maradna mögötte izlésben az sem, aki

éppen azt a gyönyörű sötétlila, vagy halványzöld georgettet választaná.

Szövetekben is nagy a választék. Szolid, sárga-zöld, apró kockás, vékony gyapjú női szövet, mustárszín, zöld vagy barna övvel, sállal egyformán megnyerné bárki tetszését. A ríktó, nagymintás anyagok helyét egyre inkább a finom árnyalatú, színű és mintájú anyagok foglalják el. Jövőre asszonyaink és lányaink egyszerűbben, mégis szebben, izlésebben öltözködhetnek, mint bármikor.

Milyen egyszerű szoknya, kocsiumanyagok galériája vonul itt fel a szem előtt! Mellette ott sorakoznak a blúzanyagok, csak egy kis tanács kell hozzá, hogy ki-ki a választott szövethez a legmegfelelőbbet válassza. A kiállított szövetek arra engednek következtetni, hogy jövőre még nagyobb tért hódít a kockás minta. Van fehér-fekete, fehér-barna apró, nagyobb s mégis nagy kockás pepita, de van igen változatos, egymással összhangban lévő más színekkel miniatűr kockás anyag is.

A szoknyákhoz továbbra is divatosak lesznek a pulloverek, melyek igen szépek és célszerűek, bármilyen alkalomra viselhetők. Itt aztán megint nem lehet elmenni szó nélkül. Mert kinek a fantáziája nem párosította volna például azt a búzakék-fehér kockás szoknyát anyagot ezzel a remek fehér kulligánnal, amelyet egyszerű, sima kötéssel készítették, galériával, elől végig mintegy

5 centiméter széles patenti résszel. Bármilyen blúzzal, szoknyával egyformán izléses, divatos. Bizonyára sokak tetszését megnyerte a világoskék gyapjú keresztcsikos kulligán is, amelyet leginkább fehér magasznyakú, simakötésű pulloverrel társíthatnánk.

A pulloverek, kardigánok, kulligánok nyakmegoldása igen változatos, de legszebbek a teljese sima nyakúak, a galériakötésűek. Megkapó a színgazdagság is. Legszebbek: halványzöld, halványzöld, mustárszín, világoskék és fehér. Többféle színnel csillogó pullover nem láttunk. Új modell a kiállításon a hosszú szűjjű, fehér gyapjúból készült bolero, amely sötét ruhához igen elegáns viselet. Vajjon asszonyaink megkedvelik-e?

Miután eleget válogattunk tervezett ruhák, köztük árúk mellett, nézzük meg a jövő év mit hoz a cipőké terén? Nyári szandálokban továbbra is uralkodó szín a fehér. Különböző fazonokban lesz alkalomunk jövőre válogatni. A lakás- és szellem. Például a júniusi tanácsülésen a mezőgazdasági osztály gyakorlati helyes önkritikát a komkommárakat aratást szorgalmazó álláspontját illetően. Magam is többször felszóltam, elsősorban közegészségügyet érintő kérdésekben. Ezzel kapcsolatban érintettem a Debrecen szűfolt lakásfűtés kérdését is. Felhívtam a figyelmet további az anyai és csecsemővédelmi rendelet követelményeit megmutatókó örvényben öltözködhettek. Ezt igénybe detes népszaporodással járó kö-

Egy szó, mint száz: sok szép látunk! Végül csupán annyit, hogy jövőre sokkal szebbek öltözködhettek. Ezt igénybe detes népszaporodással járó kö-

a lakás? Hol
dött Kerekés.
százesztendő
kor nem kell.
az istennyilá-
felállt.
ár semmit se
hivatalos idő-
— szőlőtöle
el.
még várhatok
— de ha hol-
a kezembe.
Akkor nézze
ról! Tíz he-
k értlem.
pérecig ma-
ezalatt ezer-
fel agyában,
fettet érelet,
lekedni kell!
ék a pécstón
rossz úton
asszony. Ba-
tanul leült
Most, ami-
de, s beszél-
eláradt raj-
nyelenségek,
ott. Csak ült
merengve.
ek? — törté-
yai. Az asz-
gészen meg-
egszülhessem
ngzott a vá-
e, nem jól
Pedig nem
— bugyant
h. Nyugod-
kezik)

Városnézőben a bolgár írókkal

Ha külföldi vendégek jönnek el hozzánk, miadjárt azzal kezdik: Hortobágy!... S az a jó érzés táplálja az embert, hogy ez a beláthatatlan pusztaság már nem a mágnesek vadászterülete, hanem kedves barátaink, külföldön élő szomszóiink tanulmányi helye. Kamen Kalcsev, a Bolgár Írószövetség titkára mondta:

A romantikus Hortobágyról sokat hallottam régen is, s azóta honfitársaim hírt adtak arról, hogy itt már új forradalmi romantika lett uralkodóvá, új emberek, új módon élnek. A mezőgazdasági kultúra nagy vívmányai foglalnak helyet. Nagy áradással beszélt Kalcsev elvtárs a több mint 4700 katasztrális hold sárguló rizstáblákról, az ottani vezetőkről, s dolgozókról.

Az egyetemen,

A kedves vendégek péntek reggel városnéző körútra indultak — és mint minden külföldi vendégünket, elsősorban világhírű egyetemünk érdekeltte. A sugárúton haladtunk végig a kormányunk által rendelkezésre bocsátott hatalmas „Zisz” kocsi-val. Kalcsev elvtárs kérte, hogy lassan, szinte lépésben menjünk, hogy jól láthasson mindent. S utóközben mindent jegyzett, benyomásait vetette papírra, hogy ne csak szívében, hanem noteszében is elvigye, amit látott.

Mikor beléptünk a Kossuth Lajos Tudományegyetem hatalmas kapuján, az építkezés csodálatos vonalait, az emberi alkotóképesség szépségét nézték hosszan. Sokáig álltak a díszudvar karzata mellett, és nem tudtak betelni gyönyörű egyetemünknek

arányaival, szép összhatásával. Majd a könyvtárba mentünk, ahol a hétémeletnyi könyvraktár, amelyben közel félmillió könyv fekszik, valamint a hatalmas olvasóterem méretei és szépsége kápráztatták el íróvendégeinket. Mint íróemberek, mint a kultúra éharcosai rendkívül nagyra becsülték e nemzeti értékünket. Különösen nagy elismeréssel nyilatkoztak, amikor megtudták, hogy a debreceni Egyetemi Könyvtár mult évi olvasóforgalma meghaladta a negyedmilliót, és egyenlő a leningrádi egyetemi könyvtár forgalmával.

A klinikákon

A központi egyetem után az orvosi egyetemi várost szemléltek meg, és ennek méreteit, szépségét és fekvését dicsőítették. Klinikai látogatásunk közben meglátogattuk Dr. Kulín László Kossuth-díjas professzor — immár világhírűvé lett — intézetét, az emberről való gondoskodásnak eme nagyszerű megnyilvánulását. Mikor kijöttünk ezekből a csupa üveggel borított kórtermekből, Kalcsev elvtárs azt mondta:

— Megható az, amit itt lát az ember. Egyik legnagyobb bizonyíték arra, hogy ahol a béke az éltető erő, ott eredményes harc folyik minden emberért. A háború örültjei pedig emberek millióit akarják vágóhídra vinni. Alig akartak eljönni erről a helyről, de tekintve, hogy az idő nagyon szaladt, tovább kellett mennünk. A Hajdúsági Gyógyszergyárba vezetett útnak. Utána meglátogattuk a nagyerdei úttörő táborát, ahol a gyermekek virágcsokorral kedveskedtek a bolgár „irópajtásoknak”, és az

egyik úttörő kislány megkérte Kamen Kalcsevet: adja meg kislánya címét, hogy levelezhesen vele. Kalcsev elvtárs szívesen tett eleget a kérésnek, azt válaszolta:

— Örömmel számolok be otthon családomnak, a kislánynom, Lidia, magyar barátját szerzett, s nagy szeretettel várjuk a levelet. Lidia válaszolni fog. Alig tudtunk elválni a kedves gyermekeseregűl, s innen egyenest az Ősi Kollégiumba vezetett útnak.

Nem lehet itt leírni azt a kincset, amelyet a kollégiumi könyvtár őriz, a magyar nép kultúrájának szinte megszámlálhatatlan sok emlékét. Sokáig időztek a Csokonai-szobában, szinte minden darabot hosszasan és szeretettel szemléltek meg. Kalcsev elvtárs megjegyezte:

— Rendkívül felemelő ez, hogy a magyar nép így megőrizte történelmi emlékeit. Ez nagyon szép nemzeti vonás.

A vendégek meglátogatták a Nagytemplom belsejét, és érdeklődtek a templom történelmi hagyományai iránt, Kossuth Lajos debreceni szerepléséről, az 1848—49-es szabadságharc debreceni kapcsolatairól. Őszinte meghatótsággal fogta el őket, hogy városunknak ilyen szép emlékei vannak, komoly benyomást tett rájuk, hogy amerre jártunk, szép, ápolott parkok vannak mindenütt. A bolgár vendégek néhány órát tartózkodtak Debrecenben, mégis — mint mondták — gazdag élményekkel távoznak el. Kedves, meleg búcsú után pontosan öt órakor indultak el az Arany Bika szálló árkádjai elől. FÁBIÁN SÁNDOR

Hercz Mihály kötvényét 50.000 Ft-tal húzták ki

Az Ötéves Tervkölcsön kilencedik sorsolásán a megyében úrra többen visszakapták nyere-ménnyel, vagy névértékben állammunknak kölcsönadott forintjait. A legnagyobb szerencse Hercz Mihály 3 holdas váncsodi dolgozó paraszt lakásába kopogott be. Ötvenezer forintot nyert 2059. sorszámmal, 28. sorszámmal 100 forintos kötvényével. A nagy összeget az OTP berettyóújfalui járási fiókjánál vette fel, — mivel fél kötvénye volt — húszezer

forintot kapott kézhez. Az összeg egyrészt takarékbetétbe helyezte azonnal. Jól jött a hához ez a „kis” pénz Hercz Mihály ugyanis két szép gyerek édesapja, felesége sem keres olyan nagyon sokat, hogy el ne tudná költeni a pénzt.

Hercz Mihály annak idején boldogan adta kölcsön állammunknak pénzét, de arra nem gondolt, hogy ilyen nagy összeget kap vissza 100 forintja fejében.

Az árvízkarosultak megsegítéséért

A Közalkalmazottak Szakszervezete Területi Csoportja kis létszámúhoz viszonyítva is igyekezett pénzügyi adományával az árvízkarosultak segítségére szelni. A Hajdú-Bihar megyei Földmérés

Iroda dolgozóit 3083.75 forintot, a Megyei Minőségvizsgáló Intézet dolgozóit 400 forintot adtak. A Közalkalmazottak Szakszervezete tehát összesen 3483.75 forintot adományozott.

Megalakult a megye első kölcsönös segítő takarékpénztára

Augusztus 27-én a Hajdúsági Gyógyszergyárban megalakult a megye első kölcsönös segítő takarékpénztára. Az alakuló közgyűlés megválasztotta a vezetőséget és az ellenőrző bizottság tagjait, és egyhangú lelkesedéssel tette magáévá az alapszabályokat. A kölcsönös segítő pénztár megalakulása is azt bizonyítja, hogy a dolgozók ma már egyre többen ismerik fel, hogy a betétben elhelyezett pénz a legbiztosabb tartalékokat jelenti minden család s háztartás számára. Előnyös ez a forma azért is, mert az összegyűjtött pénzből a kölcsönös segítő takarékpénztár kisebb-nagyobb összegeket bocsajt

kölcsön formájában a tagok megsegítésére. A Hajdúsági Gyógyszergyár példáját követve rövidesen a Járóújfaluban, a Dohánygyárban, a Bútorgyárban, az Alföldi Nyomdában, a Kenyérgyárban és a Postaigazgatóságon is megkezdődik a kölcsönös segítő takarékpénztár működését.

DEBRECENI TÜZEP Vállalat közleménye. Felhívjuk azon ügyfelünk figyelmét, akiknek püspökudányi telepünkön kifizetett, illetve leszámolt, el nem szállított anyaga van, hogy szeptember hó 4-ig, onnan szállítsa el. Későbbi időpontban az ottmaradt anyagokat telepünk nem adhatja ki.

Ez a csoportgyűlés

is úgy kezdődött, mint a többi. Ki gondolhatta volna, hogy a végén majdnem folt esett a tagság becsületén. Mert mindennek ez a borjúság! Kiss Vince az oka!

Öreg este lett, mire az alacsony, füstös szobába összejöttek vagy ötvenen. Az asszonyok a fal mellé ültek sorjában, mint a fecskék a dróton, az idősebb férfiak előre húzódtak, hogy jobban értsék a szót, a fiatalja meg hátul a billiárdasztalra telepedett fel, ahová a lámpa erősen fényéből nem jutott, ott vincogtatták egymást egész idő alatt. Tízeg vártak, akkor elkezdte az elnök. Mert sokan hiányoztak. Pedig a közörség volt szó, a kenyérről, mely eggyelőre keresztetbe rakva várja, hogy behordják. Az elnök nekifüzesedve beszélt az időjárásról, a versenyről, a beadásról, majd felszólította a tagokat, hogy mindenki állítsa ki a háztáji tehenét is hordani, mert kár minden szemért, ami veszendőbe megyen, a végén a becsületet emlegette s mire befejezte beszédét, facsarni lehetett volna hátán az inget.

Hosszú csend

ereszkedett a szobára, idehallott a toronyóra kongása, ahogy elverte a tizenegyet. Az öreg Botond Imre szólalt meg elsőnek, aki szájatva hallgatta végig a beszédet, majd lehajította fejét, maga elé köpött és eldörgölve a padlón meztelen talpával, azt mondta: — Hát, így van ez! — Pedig köztudomású róla, hogy mindkét fülére süket. Nem is lehetett ezt nevetés nélkül megállni, mire a beszéd is megélenkült, néhányan hozzá is szólaltak, de valahogy kurtán-faradtan, mint akikből kitikkasztotta a nap, kifújta a szél a tüzet, nehezen fordult az emberek esze kerekre, többen ültőhelyükben aludtak már. Aztán megint hosszú csend következett, csak az elnök ismételtegette kitarotán, hogy „Szóljunk hozzá tagtársak!” még azt is hozzáfűzte buzditással, hogy „Most mondja el

KÜLÖNFÉLÉK

— TÁRCA —

mindenki, amit akar, ne kint sustorogjon a gyűlés után!” — de ez sem használt. Bosszúsan dörzsölte az állát, mert késő éjszakaig kúrta a beszámolóját, le sem feküdt, úgy ment pitymálatok egyenesen a géphez a fűtőt keletgetni — hát ezért ugyan kár volt! Szinte haraggal nézett szíjjel a tagságon bozontos szemöldöke alól, fájt a hallgatásuk, várta a szavakat, a lelkes helyeslést, melyből az egységesség akarat közös moccanása ad erőt. De hiába! A vén Csuka is pillentlenült a székén, pedig hogy tudta sorozni a mult gyűlésen a serelemét, hogy Vass Dani vén ganéjnak nevezze és azt ígérte, hogy odarúg neki, ahol leggömbölyűbb, mert rajtakapta a tehenét a misingben... Bocó Terka is csak szunyókál, mintha a két szemekapott liba nem az ő lelkén száradna. Kocsis Böske se szól — pedig kitől várhat az ember egyfőrtést, ha nem tőle, aki úgy fuvaroz a beteg ura helyett, mint akármék férfiember, és annyi egysége van már, hogy számát sem tudja. Pisze Kovács. Asztalos. Vencel... ehh! „Alszik mind, nem törődik semmivel, én meg kitéhetem a lelkemet is helyettük!” — mérgelődött magában, aztán szavazásra adta a dolgot, s határozatba vették egyhangúan, hogy minden iga, tehát kint lesz hajnalban.

Hátra volt még

a különféle. Eppen belekezdett, mikor a lámpa sercegni, füstölni kezdett s látnivaló volt, hogyha az agrónómus nem lötykölt minden pillanatban a kevéské petróleumot, menten kialszik a világosság. Ez ugyan cseppet sem zavarta volna a szunyókálókat, de hirtelen bekövetkezett a drámai fordulat, amire az alvók is felneszeltek. Arról volt szó, hogy a vezetőség Kiss Vincétől büntetés fejében

levont három egységet, mert jótalanul befogta Szürös Gáspár egyéni gazda libáját, amelyek a csoport tarlóján szemeztek a keresztetek között.

Kiss Vince kirugta maga alól a széket: — Nem igazság! — süvöltötte az elnök felé — hát ez mi? — húzott elő széke alól egy döglött libát, majd odavette és az asztalra dobta az elnök elé. A hirtelen mozdulattól utolsó lobbanás a lámpa és végleg kialudt. Egyszeriben zürzavaros lármá keletkezett, mintha darázsveszket piszkáltak volna meg. Egyszerre megélenkült mindenki és méltatlankodott, össze-vissza kiabált, mert mégiscsak hallatlan, nem elég baj, hogy kevéské a termés, ráadásul még a liba is pusztítja — a közöst! A kenyeret!... Hamarjában kerítettek valahonnan egy kocsigyertyát. Kiss Vince azonban ott állt az asztalnál, nyakán kidagadtak az erek, aro bogárszemű idegesen ugrándoztak, látszott rajta, hogy tótágast áll benne a békeség, hátrafele bökött ujjával a sötétségbe: — Agyonvágta! Hát ez jól van?

— Kicsoda? — csattant élesen az elnök hangja, mert sehogyan értette a dolgok összefüggését. — En! — szólt meg hátulról egy mély, érdes hang. Nem is vették észre, hogy Szürös Gáspár egész idő alatt ott ült köztük, türelmesen várva sorjára, amikor igazságot követelhet magának. Mindenki elnémult egy pillanatra s úgy meredt Szürösre, mint ha az valami idegen bolygóról cseppent volna közéjük. A magas, kissé görnyedt ember nyugodt léptekkel odament az elnök elé és megismételte: — En! — Hangjában annyi önértzet, fojtott indulat, megbántottság rebegett, hogy az elnök megérezte a vihar szelét s nyugodtabbra fogta a hangját: — Miért ütötted agyon, fiam?

— Miért fogta be a libámat? — felelt vissza amaz kérdéssel és kihívóan nézett Kiss szemébe, aki alig ért túl a kötésen.

— Mert ott legelt a csoport földjén... a miénken! — ordította Kiss és közelebb lépett. A két ember úgy állt ott farkas szemmel nézve, mint a halálos ellenségek, s tán megmarkolásszák egymáson az inget, ha az elnök közléjük nem ugrik. Felzúdult megint a tagság, még szenvedélyesebben, mint a medréből kilépett áradat s követelték, hogy azt kell megbüntetni, akinek a libája ott legelt, így követeli az igazság.

— Igazuk van... meg kell büntetni! — emelte fel hangját Szürös. — Ott legelt mind... a maguké is!

Egyszeriben

elült a zaj, kínos hallgatás következett, mert ez a színtiszta valóság. — Micsoda? — döbönt meg az elnök — ott legelt mind? — Olyan családottan nézett körül, mint akit becsaptak.

— Az más! Azoknak lehet! — próbálta menteni a dolgot az öreg Csuka. — Mért lehet? — Szürös most nyeregben érezte magát. — Mert az a miénk! A csoport libája! Az a szem nem vész kárba! Szüröst meghökentette a válasz, hirtelenében nem is tudott mit felelni. Szó nélkül megfordult és indult az ajtó felé, de félúton megállította az elnök hangja: — Gáspár fiam... várd ki a végéit! — Mert nem lehet a dolgot ennyiben hagyni. Lássák meg a kívülálló, hogy náluk rend van, meg fegyelem. Keményen lehordta a tagságot és bejelentette, hogy mindenkitől arányosan levonják a kárt. Nem is tett ellenvetést senki, hallgatott bennük a büntudat, restel-

kedtek a kívülálló előtt, csak Kiss Vince panaszkodott, hogy mi lesz az ő kárával, merthogy oda van a legszebb libája, amelyen gyönyörű gunár nem volt több a faluban.

— Neked is megfizetek — jelentette ki Szürös — kettőt adok helyébe!

— Kettőt? — rándult meg Kiss válla — aztán mért kettőt?

— Mert futja!... A magam emberségéből! Kiss nehezen értette meg a beszéd élet. Kettőt — neki?! A csoportbelinek? Hogy aztán elmondhassa mindenkinek... ki fizette őt egy „kívülről” a mellyézéséből?!... Megrázta a fejét:

— Nem kell egy sem! — Egy ilyen szép jószágért? — Nem kell na! — legyintett bosszúsan — különben sem volt egészen hibátlan... tépés után húzta a szárnyát... mondtam is az asszonynak, hogy vágja le, ne dísztelenkedjék vele az udvaron... meg aztán — vágta fel a fejét kevélen — van nekünk elég... több mint nekik! —

... Így mondta: Nekünk! Ebben megint csak egyet kell érteni, mert annyi liba költ tavaszra a csoportban, amennyit egycsomóban még nem látott szem. — Hanem tudod mit — villant szem huncutul a másikra — jó lovad van, legényfiad... hajnalban gyere te is segíteni... a két liba helyébe! — Szürös elnevette magát és belesapott a tenyerébe.

Eppen ideje

is volt már, hogy kitesztelésüljenek, mert a Jóljárték kakasa elukorintotta magát. Az elnök gyorsan berekesztette az ülést és kalapja szélével elkoppantotta a gyertya lángját.

Szürös másnap, harmadnap is ott maradt segíteni, míg a csoport elcsépett az utolsó szemig — jószántából. A liba tette, vagy más? — ki a megmondhatója? Mikor olyan, de olyan kiismerhetetlen az emberek lelke.

TAAR FERENC

3.30: Táncczene, 5.00: Európa-bajnokok, 6.00: A virágzó, 7.10: 36 műsor, 8.30: 30.40: Iró-turandot, Opera, 9.10: Tíz perc, 10.00: Az operaközne-
ADÍÓ
A Magyar Rádió, 14.40: Egátás a Gyógy-
15: A
14.40: Keresztül-
10: Hangleme-
hangverseny. —
tök
RADIO
1.30: 8.30:
9.20: Apácza-
10.10: Nép-
10.30: adás, 10.45: Da-
szóval, vidám
fűvészenka-
Déli hangver-
13.30:
14.40: Keresztül-
15.45: Magyar
Móricz Zsigmond
30: All előttem
Eldadás, 17.45:
Kre választunk,
18.30: szívesen, —
19: A VIII.
ag Torinóban,
egy nőta, 19.40:
falusi hallgatói
szabadság, szere-
ne 22.20: Szim-
Eji zene.
RADIO
10.14: Zene-
15.40: Ope-
16: Orosz nyelv-
17.10: Oszel
17.40: szél,
18.30: Tánccze-
19: A VIII.
ag Torinóban,
19.40: Esti króni-
21.58:
Tíz perc külpo-
Sándor és zene-
RADIO
14: Szórakozt-
16: Hangver-
zene, 16.30: Szlv
16.30:
17.10: Eldadás,
17.40: Hanglemezek
18.30:
19: Az épülő
gy országában, —
RADIO
14: Kf. Ko-
15.20: Min-
16.40: Eldadás, 16.40:
17.10: Tíz
17.20: Szülőknél,
18.30: Táncczene, 18:
19: Han-
19.40: Chopin
20.30:
21: Hazai tájak
operaszínek, 22:

